

Číslo: 2072/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 04. 03. 2025 do 05. 03. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Spojená škola, Lomonosovova 8, Trnava	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy Trnava

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Katarína Machovičová, riaditeľka školy

Ing. Peter Kostolanský, zástupca riaditeľa školy

Mgr. Mária Mončeková, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Sláva Čavarová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2072/2024-2025 zo dňa 21. 02. 2025 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Iveta Krajčovičová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Marek Nádaský, školský inšpektor, ŠIC Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav výchovno-vzdelávacieho procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v odbornom učilišti a praktickej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna škola – Praktická škola internátna, Lomonosovova 8, Trnava, organizačná zložka Spojenej školy, Lomonosovova 8, Trnava s vyučovacím jazykom slovenským. Škola zabezpečovala výchovno-vzdelávací proces v odbore 6492 E 00 praktická škola. Mala zriadenú 1 triedu tvorenú 7 žiakmi spojených ročníkov (3 žiaci 1. ročníka, 3 žiaci 2. ročníka, 1 žiačka 3. ročníka). Šiesti žiaci do praktickej školy internátnej (PŠI) nastúpili po absolvovaní základnej školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (bývalá špeciálna základná škola - ŠZŠ), 1 prišiel zo základnej školy, v ktorej sa vzdelával podľa osnov ŠZŠ variant A. Prevádzkovanie školy pri nesplnení minimálneho počtu žiakov v triede (8 žiakov) bolo prerokované a odsúhlasené zriaďovateľom.

V čase konania inšpekcie malo 5 žiakov viac ako 18 rokov. Jeden žiak pochádzal z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). Všetci žiaci mali diagnostikované mentálne postihnutie, 4 v kombinácii s iným druhom zdravotného postihnutia (3 telesné postihnutie,

1 ťažká vychovávateľnosť). Jeden žiak bol oslobodený od povinnosti dochádzať do školy, 3 postupovali podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP).

Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 6 učiteľov, 1 pedagogická asistentka (PA) a 1 vychovávateľka.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Školská inšpekcia vykonala 4 hospitácie na 9 hodinách odbornopraktických predmetov v triede so spojenými ročníkmi (1 vyučovacia hodina rodinná výchova, 2 vyučovacie hodiny zdravotná výchova, 3 vyučovacie hodiny príprava jedál a výživa, 3 vyučovacie hodiny domáce práce a údržba domácnosti).

Efektívnosť činnosti žiakov podporovala pedagogická asistentka (PA), ktorá bola prítomná na všetkých hodinách. Pomáhala pri zabezpečovaní hygieny imobilného žiaka, ale aj pri obliekaní pracovného odevu, či pri manipulácii s pomôckami, ktoré si vyžadovali zapojenie narušenej jemnej motoriky jeho spolužiakov.

Podľa obsahu preberaného učiva sa niektoré hospitované hodiny realizovali v triede, iné v odbornej učebni. Hodiny boli spojením teoretických vedomostí s praktickou aplikáciou poznatkov do bežného života. Žiaci pri realizácii praktických činností dodržiavali stanovený pracovný postup a dokázali pracovať podľa pokynov vyučujúcich. Pracovali vlastným tempom. Náročnosť pridelených úloh bola prispôsobená ich schopnostiam a obsahu učiva daného ročníka. Žiaci na všetkých hodinách rešpektovali zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci. Na hodinách v cvičnej kuchynke použili pracovný odev. Tematické zameranie ostatných predmetov si nevyžadovalo použitie pracovného odevu.

Žiaci získavali praktické zručnosti pri príprave jedla (mäsa, kompótu, servírovania múčnikov), pri ručných prácach (vyšívanie, háčkovanie, zhotovenie košíka z flisu) a poskytnutí prvej pomoci (ošetrenie zlomeniny, posilnenie imunity). Správnosť osvojených pracovných postupov učiteľa korigovali individuálne, napr. vedením rúk motoricky neobratným žiakom. K vytváraniu priaznivej atmosféry v triede žiaci prispievali dodržiavaním dohodnutých pravidiel správania sa. Na polovici hodín si vzájomne pomáhali vo dvojiciach, rešpektovali sa, diskutovali. Príležitosť prezentovať výsledok svojej práce dostali iba na predmete zdravotná výchova. V triedach prebiehala prirodzená komunikácia, žiaci vyjadrovali vlastné názory a skúsenosti. Na predmete rodinná výchova žiaci prezentovali (niekedy zložitých) vzťahy a postoje k členom svojej rodiny. Využitie výchovných prvkov učiva pri preberaní príbuzenských vzťahov v rodine prispievali k socializácii žiakov. Najmenej rozvíjanými boli kompetencie k celoživotnému učeniu sa, nakoľko žiaci dostali príležitosť hodnotiť výsledok svojej činnosti iba na 1 hodine.

Na všetkých vyučovacích hodinách učiteľia jasne stanovili vzdelávacie ciele a popísali žiakom očakávané výsledky. V súlade s učebnými osnovami im zadávali zmysluplné činnosti, ktoré spájali teoretický a praktický obsah učiva. Zohľadňovanie vzdelávacích potrieb žiakov realizovali individuálnym prístupom, postupom od jednoduchšieho k zložitejšiemu, viacnásobným opakovaním, doplnujúcim výkladom s ohľadom na ich schopnosti a zručnosti. Na všetkých vyučovacích hodinách boli optimálne využívané učebné pomôcky¹, nástroje²

¹ video, obrázky, nesúvislé texty, kartičky, reálie, modely

² elektrospotrebiče, sporák, kuchynské vybavenie, čistiace potreby, ihly, nožnice

a rôzne materiály³. Učitelia uplatňovali metódy a formy práce smerujúce k aktívnemu učeniu sa žiakov. Takmer na všetkých vyučovacích hodinách im umožnili vykonávať prácu, priktorej si osvojovali jednoduché pracovné činnosti. Organizácia práce pri manuálnych činnostiach podporovala rozvoj samostatnosti žiakov a fixáciu ich sebaobslužných činností (umývanie rúk, čistota pracovného prostredia). Na každej hodine učitelia vytvárali atmosféru istoty a bezpečia. Rešpektovali osobnosť každého žiaka bez rozdielu na jeho zdravotné znevýhodnenie, etnickú príslušnosť, či rodinné zázemie. Na polovici hospitovaných hodín učitelia využili formatívne hodnotenie úrovne dosiahnutých vedomostí a zručností žiakov.

RIADENIE ŠKOLY

Školský vzdelávací program

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňovali podľa školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) pre nižšie stredné odborné vzdelanie ISCED 2C s názvom *Praktičiari*. ŠkVP vychádzal zo štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre žiakov praktickej školy (PŠ). Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov PŠI boli rozpracované v jednotlivých častiach.

Cieľom výchovy a vzdelávania bolo pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby. Stanovenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania zodpovedalo reálnym podmienkam školy.

Zadefinovaný profil absolventa smeroval k príprave žiakov na zvládnutie sebaobslužných činností, na zacvičenie v jednoduchých prácach voliteľných predmetov tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať na chránenom pracovisku. Absolvovaním praktickej školy by mali byť dostatočne pripravení na život v rodine a na praktické činnosti v spoločnosti pod dohľadom dospelšej osoby.

Učebný plán (UP) bol vypracovaný v súlade s rámcovým učebným plánom (RUP) štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre praktickú školu (počty hodín, zaradenie predmetov do vzdelávacích oblastí). Vlastné poznámky obsahovali všeobecné informácie o organizácii vzdelávania v PŠ.

Disponibilné hodiny boli využité na posilnenie odbornopracovných predmetov – ručné práce a šitie (navýšenie o 2 hodiny), domáce práce a údržba domácnosti (o 2 hodiny) a voliteľného predmetu remeselné práce (o 1 hodinu).

Učebné osnovy (UO) všetkých predmetov boli rozpracované podľa jednotlivých ročníkov. Vychádzali z rámcového obsahu vzdelávania stanoveného v ŠVP, čo umožňovalo realizáciu výchovy a vzdelávania v súlade s princípmi a cieľmi zadefinovanými v školskom zákone.

ŠkVP bol vydaný riaditeľkou školy po prerokovaní v pedagogickej rade a v rade školy. Zverejnený bol na webovom sídle školy.

Pedagogické riadenie

Výkon štátnej správy v 1. stupni riaditeľka školy realizovala v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom. Vydávala rozhodnutia o prijatí žiakov do školy, do školského internátu a o určení príspevku zákonného zástupcu žiaka na čiastočnú úhradu nákladov za starostlivosť poskytovanú žiakovi v školskom zariadení. Na základe vyjadrenia všeobecného lekára pre deti

³ bavlna, flis, priadza na háčkovanie, obvazy

a dorast a písomnej žiadosti zákonného zástupcu oslobodila 1 žiaka od povinnosti dochádzať do školy.

Riaditeľka školy prijímala do PŠI žiakov, ktorým bolo diagnostikované MP alebo MP v kombinácii s iným zdravotným znevýhodnením, ktorí ukončili základnú školu a ich stupeň postihnutia im neumožňoval zvládnuť prípravu v odbornom učilišti. Stanovené kritériá prijímacieho konania do PŠI boli prerokované na zasadnutí pedagogickej rady. Na organizačné zabezpečenie prijímacieho konania riaditeľka školy zriadila prijímaciu komisiu. O priebehu prijímacieho konania bol vyhotovený písomný záznam. K prijímaniu žiakov viedla písomnú dokumentáciu, ktorá bola súčasťou osobných spisov žiakov (prihláška na vzdelávanie, písomné potvrdenie prijatia na vzdelávanie zákonným zástupcom, potvrdenie lekára o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor). Ukončenie prípravy žiakov po absolvovaní 3. ročníka realizovali celkovým zhodnotením ich manuálnych zručností a vydaním záverečného vysvedčenia s uvedením zamerania činností, ktoré bol žiak schopný vykonávať. Podmienky prijatia žiakov do praktickej školy aj spôsob ukončovania štúdia stanovené všeobecne záväzným právnym predpisom sa dodržiavali. V uplynulom školskom roku 2023/2024 iba 4 žiaci (z 11) úspešne ukončili štúdium v 3. ročníku. Zostávajúci (7 žiakov) ukončili štúdium predčasne, 6 z nich zanechalo štúdium bez uvedenia dôvodu, 1 zo zdravotných dôvodov.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Personálne podmienky

Riaditeľka školy a jej zástupcovia spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogického zamestnanca (PZ) špeciálnej školy a požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ. Výchovno-vzdelávací proces bol zabezpečený PZ spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady na výkon činnosti PZ v príslušnej kategórii a podkategórii. Personálna štruktúra školy zodpovedala spôsobu organizácie výchovy a vzdelávania, prevádzke, počtu žiakov a ich špecifickým potrebám. Vedenie školy podporovalo odborný rast pedagogických zamestnancov. Ročný plán profesijného rozvoja vychádzal z cieľov ŠKVP a z aktuálnych potrieb školy. Aktualizačné vzdelávanie PZ bolo zamerané na rozvoj ich profesijných kompetencií⁴. Svoju odbornosť si zvyšovali samoštúdiom a účasťou na webinároch. Absolvované vzdelávania podporovali efektivitu výchovno-vzdelávacieho procesu, čo potvrdili aj hospitácie.

Priestorové podmienky

Priestory PŠI boli súčasťou viacpodlažnej budovy. Kmeňová učebňa pre žiakov PŠI, v ktorej sa realizoval takmer celý výchovno-vzdelávací proces sa nachádzala na prízemí. Bola vybavená štandardným školským nábytkom a učebnými pomôckami. Sedací vak bol určený na oddych a relaxáciu žiakov. Okrem triedy mali žiaci možnosť využívať (spoločne s ďalšími organizačnými zložkami školy) počítačovú miestnosť⁵, spoločenskú miestnosť, telocvičňu s náradňou⁶. Na vyučovanie odborných predmetov využívali cvičnú kuchynku zariadenú kuchynským nábytkom, vybavenú elektrospotrebičmi a riadmi. Stravovanie žiakov bolo zabezpečené v školskej jedálni. Školský dvor tvorili ihriská, trávnatá plocha a priestor na sezónne políčka pre žiakov. Asfaltové ihrisko a trávnatá plocha sa využívali na telovýchovné a pohybovo-rekreačné aktivity. Vybavenie školského dvora na voľnočasové aktivity žiakov ubytovaných

⁴ aplikovaním podporných opatrení do pedagogickej praxe, závery z odborných vyšetrení a tvorba individuálnych vzdelávacích programov, práca so žiakom s hyperkinetickou poruchou (ADHD)

⁵ S PC, multifunkčným zariadením, viazačkou, skartovačkou, orezávačkou a ďalšími technickými prostriedkami

⁶ vybavenú štandardným telocvičným náradím a náčiním

v internáte bolo minimálne. Odborná učebňa, telocvičňa a vonkajšie plochy sa v čase vyučovania využívali podľa vypracovaných rozvrhov hodín a v súlade s prevádzkovými poriadkami, ktoré deklarovali dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov. Bezbariérovú úpravu vstupných priestorov zabezpečovala nájazdová rampa, prístup na poschodia bol možný prostredníctvom výtahu. Žiaci s motorickými obmedzeniami mali k dispozícii 2 bezbariérové hygienické miestnosti. Priestorové podmienky umožňovali realizáciu ŠkVP a plniť profil absolventa PŠ.

Materiálno-technické podmienky

Pre žiakov praktickej školy neboli vydané učebnice a učebné texty schválené ministerstvom školstva. Pedagogickí zamestnanci využívali učebnice pre žiakov ŠZŠ, učebné texty si zhotovovali svojpomocne. Škola mala dostatok učebných pomôcok (nástenné mapy, kartičky, obrázky, reálie). Primerane bola vybavená didaktickou technikou (CD a DVD nosiče, výukové programy) a informačno-komunikačnými technológiami (počítače, dataprojektor, notebook).

Pomôcky a materiály pre odbornou-praktické predmety boli zabezpečené (napr. kuchárske knihy, časopisy, obvazy, anatomický model ľudského tela).

Vybavenie pracovnými pomôckami na praktickú prípravu (napr. elektrospotrebiče, vybavenie kuchyne, pracovné náradie) bolo na dobrej úrovni a na sledovaných hodinách sa využívalo.

Vybavenie materiálmi, učebným a pracovnými pomôckami umožňovalo plniť obsah vzdelávania a profil absolventa zadaný v ŠkVP.

2 ZÁVERY

K pozitívam hospitovaných hodín patrilo vytváranie priaznivej atmosféry a podpora PA. Prioritou bolo dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia. Využívanie pracovných pomôcok a rozvíjanie pracovných zručností a sebaobsluhy korešpondovalo s mierou zdravotného znevýhodnenia žiakov. K oblastiam, ktoré si vyžadovali zlepšenie patrilo výber efektívnych metód práce podporujúcich kooperáciu žiakov, ako aj vytváranie dostatočného priestoru na prezentovanie a sebahodnotenie.

Škola v ŠkVP deklarovala prípravu žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu a praktické práce v domácnosti. UP a UO umožňovali realizovať výchovu a vzdelávanie v súlade s cieľmi stanovenými v ŠkVP. Rozhodovanie riaditeľky školy aj proces prijímania a ukončovania štúdia bol realizovaný v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom.

Vedenie školy a pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v PŠ. Vzdelávanie realizovali v súlade s plánom profesijného rozvoja. Priestorové podmienky a materiálno-technické vybavenie školy umožňovali plniť obsah vzdelávania a profil absolventa zadaný v ŠkVP.

Výrazné pozitíva

- využívanie materiálno-technických prostriedkov v praktickej príprave žiakov
- bezbariérovosť školských priestorov

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie sociálnych kompetencií a hodnotiacich zručností žiakov

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **odporúča**

- hospitačnú činnosť vedenia školy zamerať na rozvíjanie sociálnych kompetencií a hodnotiacich zručností žiakov

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2023/2024
3. školský poriadok
4. ročný plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov
5. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov
6. rozvrh hodín
7. triedne knihy, triedne výkazy
8. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy
9. prihlášky na štúdium
10. lekárske potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti žiakov
11. zázpisnice z rokovania pedagogických rád
12. prevádzkový poriadok odborných učební
13. správy diagnostických vyšetrení (psychologické, špeciálno-pedagogické)
14. vyjadrenie na účel poskytnutia podporných opatrení
15. vyjadrenie riaditeľky školy k návrhu na poskytnutie podporných opatrení
16. individuálne výchovno-vzdelávacie programy
17. informované súhlasy zákonných zástupcov žiakov
18. písomné žiadosti zákonných zástupcov žiakov o prijatie do praktickej školy
19. zriaďovacia listina s dodatkami

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Iveta Krajčovičová

Dňa: 06. 04. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:
Mgr. Iveta Krajčovičová, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Katarína Machovičová, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 11. 04. 2025 v Trnave:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Iveta Krajčovičová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Katarína Machovičová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Katarína Machovičová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Iveta Krajčovičová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti